

تعلل در ساخت شهر فرودگاهی چابهار، قابل جبران نیست

ضعف زیرساخت‌های حمل‌ونقلی سبب شد چابهار قافیه رقابت در بازار ترانزیت را به امارات و عمان بیازد

محمدصادق مبرهن نیاکان، دبیر اجرایی اتاق بازرگانی و صنایع منطقه آزاد چابهار در باب ضرورت ساخت شهر فرودگاهی چابهار گفت: فرودگاه کنارک و مسئولان محترم این فرودگاه طی 40 سال گذشته همواره به مردم چابهار و فعالان اقتصادی منطقه خدمت ارائه کرده‌اند؛ اما گاه اختلاف‌نظرهایی هم پیش‌آمده که روند سرویس‌دهی این فرودگاه را با اختلال مواجه کرده است. به دلیل همین اختلاف‌سلیقه‌ها نیز باید گفت که چابهار نیازمند یک فرودگاه مستقل و غیرنظامی است. منطقه آزاد چابهار به‌عنوان یک‌قطب اقتصادی بزرگ و تنها بندر اقیانوسی ایران، می‌تواند نقش بسیار پررنگی در ترانزیت و حمل و کالای داشته باشد.

حال برای تحقق این نقش، نیاز به یک مجموعه فرودگاهی دارد که بدون خلل و مستمر فعالیت داشته باشد. فعالان اقتصادی و تجار و سرمایه‌گذارانی که در چابهار فعالیت می‌کنند، به‌طورمعمول با صرف هزینه و انرژی زیاد، در ایجاد بازارها و تعاملات جهانی تلاش می‌کنند. حال در چنین شرایطی یک اختلال در روند خدمت‌رسانی فرودگاه، تأثیر بسیار منفی داشته و تلاش تولیدکننده و تاجر و فعال اقتصادی را بی‌اثر می‌کند. لذا در برهه کنونی به‌منظور تحقق اهداف توسعه‌ای در سواحل مکران، چابهار بیش از هر زمان دیگری نیازمند یک شهر فرودگاهی است.

این فعال اقتصادی توسعه سواحل را در گروی توسعه چابهار و راه‌اندازی شهر فرودگاهی دانست و خاطرنشان ساخت: منطقه آزاد چابهار یک پتانسیل بزرگ در سواحل مکران است که به‌عنوان یک موتور محرک می‌تواند شهر چابهار و حتی کل استان را با خود در مسیر توسعه هدایت کند. درعین‌حال کشور را از منافع اقتصادی بهره‌مند کند. لذا منطقه آزاد در جهان تعاریف و استانداردهایی دارند که با اندک تغییراتی در همه جای جهان یکسان است. ازجمله مهمترین این استانداردها وجود زیرساخت‌ها و ظرفیت‌های حمل‌ونقلی چون بنادر با ظرفیت بالا و شهرهای فرودگاهی است. اما منطقه آزاد چابهار با تمام ظرفیت‌های ذاتی و موقعیت استراتژیک، از این زیرساخت‌ها محروم بوده است؛ لیکن طی یکی دو سال گذشته، ظرفیت بندری در چابهار رو به افزایش نهاده، ریل در حال ساخت است و اکنون نوبت شهر فرودگاهی است. احساس نیاز چابهار به شهر فرودگاهی، نیازی نویافته و جدید نیست. از همان سال‌های آغاز فعالیت منطقه آزاد در چابهار، این نیاز مشهود بود. چابهار برای اینکه تبدیل به یک هاب ترانزیتی در منطقه شده و بتواند با نمونه‌های مشابه رقابت کند، نیاز به یک شهر فرودگاهی دارد. مجموعه‌ای کامل و بزرگ که بتواند طیف وسیعی از خدمات را در حوزه حمل‌ونقل و کالای مسافر را ارائه کند.

مبرهن با اشاره به اینکه ایده راه‌اندازی شهر چابهار جدید نیست، گفت: طی دو دهه گذشته چندین بار این موضوع مطرح شده و حتی در برهه‌هایی زمین هم برای ساخت شهر فرودگاهی جانمایی شد و کلنگ آن نیز به زمین زده شد. اما هر بار به دلایلی این پروژه در همان آغاز راه رها شد. اما امروز و برای نخستین بار در تاریخچه بیست و اندی ساله منطقه آزاد چابهار، شهر فرودگاهی وارد فاز اجرایی شده و مردم و فعالان اقتصادی چابهار بیش از هر زمان دیگری به تحقق خواسته‌شان مبنی بر یک زیرساخت حمل‌ونقلی نزدیک شده‌اند. بنابراین این مسئولیت اجتماعی بر عهده تک‌تک مردم چابهار و مسئولان محلی و ملی قرار دارد تا به‌اندازه توانشان از ساخت این مجموعه حمایت کنند تا شاهد شکوفایی و توسعه در سواحل مکران باشیم.

مبرهن نیاکان، دبیر اجرایی اتاق بازرگانی و صنایع منطقه آزاد چابهار با اشاره به چالش‌هایی که فرودگاه خارج از منطقه آزاد برای فعالان اقتصادی داشته، یادآور شد: قریب 30 سال است که با فعالان اقتصادی و تجار و سرمایه‌گذاران در چابهار در ارتباط هستم و در تمام این سال‌ها، قرار داشتن فرودگاه کنارک خارج از محدوده منطقه آزاد همواره ما را با مشکل مواجه کرده است. طرف‌های تجاری،

تجار و مهندسان برای سفرهای چندساعته به چابهار باید تمام پروسه دریافت ویزا را طی کرده و ویزا می گرفتند. درحالی که اگر فرودگاه داخل منطقه آزاد باشد، سرمایه گذار به راحتی و بدون دریافت روادید داخل منطقه آزاد تردد می کند. این چالش همواره طی این سال ها با فعالان اقتصادی منطقه آزاد بوده است.

به گفته این فعال اقتصادی؛ شهرهای فرودگاه های بزرگ جهان که به عنوان هاب های ترانزیتی و حمل و نقلی مطرح هستند، چنان طیف متنوعی از خدمات را به تجار و فعالان اقتصادی ارائه می دهند که صاحبان کسب و کار را مشغوف می کند و هرروز سعی می کنند طیف بیشتری از نیازهای خود را به آن فرودگاه خاص منتقل کنند. اما فعالان اقتصادی در چابهار از این مزیت ها و امکانات محروم هستند و ساخت و تجهیز شهر فرودگاهی، تمام نیازهای موردنظر را پوشش می دهد.

میرهن در پایان با تأکید بر اینکه تعلل در ساخت شهر فرودگاهی چابهار، قابل جبران نیست، گفت: اندک تعللی در ساخت شهر فرودگاهی چابهار، چنان این منطقه آزاد استراتژیک را از بازار رقابتی ترانزیت و حمل و نقل در جهان عقب می اندازد که دیگر بازیابی فرصت های ازدست رفته ممکن نیست. البته در شرایط فعلی هم چابهار راه دشواری را پیش رو دارد. چابهار ظرفیت بزرگی بوده که به راحتی می توانست مناطق آزاد پرمطراق امارات و عمان را پشت سر بگذارد، اما اکنون در شرایطی قرار گرفته که به لحاظ زیرساختی از بندر گوادر پاکستان نیز عقب مانده است. اکنون که گفته می شود هند و روسیه بر سر راه اندازی کریدور جنوب به شمال از مسیر چابهار به توافق رسیده اند، اگر اندکی تعلل در تکمیل زیرساخت های حمل و نقلی صورت گیرد، این فرصت طلایی نیز از بین و چه بسا بندر گوادر جای چابهار را پر کند.

